

RAPORT ROCZNY

2021

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	2
Organizacja Fundacji	3
Program Stypendialny im. Lane’a Kirklanda	4
Program Study Tours to Poland	16
Wolontariat w FLP	29
Białoruski Fundusz Stypendialny – BiaFuS	30
Kontakt	31

WPROWADZENIE

Fundacja Liderzy Przemian (FLP) jest organizacją pozarządową powołaną do życia w lutym 2016 r. przez **Polsko-Amerykańską Fundację Wolności (PAFW)**.

Głównymi zadaniami Fundacji jest administrowanie wieloletnimi programami finansowanymi przez PAFW: **Programem Stypendialnym im. Lane’a Kirklanda** i **Programem Study Tours to Poland**. Fundacja chętnie podejmuje współpracę z innymi podmiotami, z którymi łączą ją wspólne wartości. W 2021 r. partnerami Fundacji była m.in. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) i Europejski Korpus Solidarności

Misją Fundacji Liderzy Przemian jest wspieranie elit państw Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej – ludzi, którzy wykazują się postawą obywatelską i działają na rzecz rozwoju w swoich krajach.

Fundacja realizuje swoją misję poprzez:

- Dzielenie się doświadczeniami Polski z procesu transformacji systemowej oraz integracji euroatlantyckiej.
- Promowanie wartości demokratycznych, obywatelskich oraz związanych z gospodarką rynkową.
- Promocję Polski jako kraju przyjaznego i zainteresowanego budowaniem współpracy w regionie. Wspieranie rozwoju dyplomacji społecznej.
- Wspieranie współpracy polskich i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i prywatnych.

Realizując swoje działania Fundacja współpracuje z uczelniami, instytucjami publicznymi i prywatnymi, jednostkami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w całej Polsce.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

www.pafw.pl

Organizacja Fundacji

W 2021 r. Fundacja zatrudniała na umowę o pracę 9 osób w wymiarze łącznie 8,6 etatu. Ponadto z jedną osobą Fundacja stale współpracuje na podstawie innej umowy. Z 38 osobami Fundacja współpracowała na podstawie krótkoterminowych umów zlecenia. Biuro Fundacji znajduje się w Warszawie przy al. Jerozolimskich 133/56 w lokalu o pow. 127 m².

W 2021 r. Rada Fundacji obradowała trzykrotnie:

- 7 września (posiedzenie w trybie stacjonarnym) – Rada przyjęła sprawozdanie Zarządu z działalności i sprawozdanie finansowe oraz udzieliła absolutorium członkom Zarządu. Rada zaakceptowała także przygotowane przez Zarząd plany wieloletnie działalności i finansowe Fundacji.
- 16 grudnia (posiedzenie w trybie on-line) – było to posiedzenie wyborcze w związku z upływem 19 grudnia 2021 r. kadencją Rady. Odbyły się wybory członków Rady na kolejną kadencję. Rada dokonała reelekcji w dotychczasowym składzie. Przewodniczącą Rady ponownie wybrana została Renata Koźlicka-Glińska.
- 22 grudnia (posiedzenie on-line) - Rada omówiła sprawozdanie i plany Fundacji. Rada zaakceptowała przygotowany przez Zarząd roczny plan działań i plan finansowy Fundacji. Podjęta została decyzja o zleceniu audytu finansowego i wybrano w ramach konkursu ofert firmę audytorską, która go przeprowadzi w najbliższych dwóch latach.

Ponadto:

- 27 grudnia odbyło się głosowanie w trybie obiegowym nad zmianami w Regulaminie Programu Stypendialnego im. L. Kirklanda. – Rada zaakceptowała rozszerzenie możliwości kandydowania na stypendium o osoby, które nie mają stopnia magistra, ale ukończyły 4 letnie studia zakończone dyplomem licencjata lub specjalisty.

Władze i zespół Fundacji Liderzy Przemian według stanu na 31 grudnia 2021 r.

Rada Fundacji

Renata Koźlicka-Glińska – Przewodnicząca Rady
Justyna Janiszewska
Andrzej Dakowski

Zarząd Fundacji

Agata Wierzbowska-Miazga – Prezes Zarządu
Urszula Sobiecka – Członek Zarządu
Mirosław Skórka – Członek Zarządu

Stały zespół Fundacji

Polina Chinimczuk
Anna Jakowska
Patrycja Podraza
Lena Prusinowska
Maciej Puławski
Joanna Stanisławska
Anna Więcek

PROGRAM STYPENDIALNY IM. LANE'A KIRKLANDA

The Lane Kirkland Scholarship Program

Meritum Projektu

Celem Programu Kirklanda jest dzielenie się doświadczeniami polskiej transformacji ustrojowej z młodymi specjalistami z krajów Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, by po zakończeniu stypendium podejmowali działania na rzecz zmian w swoich krajach.

Stypendyści spędzają dwa semestry w jednym z pięciu ośrodków akademickich (Warszawa, Poznań, Lublin, Kraków, Wrocław), realizując na wybranej uczelni, we współpracy z opiekunem naukowym, indywidualny program dydaktyczno-naukowy w wybranej przez siebie tematyce (w ramach dziedzin: ekonomia i zarządzanie, prawo, nauki społeczne i polityczne, dziennikarstwo, administracja publiczna, stosunki międzynarodowe, dziennikarstwo, polityka rozwojowa i humanitarna, administracja biznesu oraz zarządzanie: kulturą, służbą zdrowia, ochroną środowiska i turystyką).

Uzupełnieniem programu akademickiego jest staż praktyczny oraz komponent dotyczący indywidualnego i społecznego rozwoju stypendystów w postaci oferty szkoleniowej przygotowywanej przez administratora Programu oraz poprzez dofinansowywanie szkoleń i materiałów naukowych w ramach przysługującego każdemu stypendyście pakietu dydaktycznego. Podczas pobytu w Polsce stypendyści uczestniczą także w zjazdach całego rocznika w poszczególnych miastach afiliacji. Celem zjazdów jest zapoznanie stypendystów z różnymi aspektami życia politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce. Istotną wartością zjazdów jest także integracja stypendystów, będąca podstawą późniejszej pracy Fundacji nad tworzeniem środowiska absolwentów Programu.

Podczas stypendium zwracamy uwagę nie tylko na osiągnięcia naukowe. Staramy się kształcić osoby zaangażowane i nastawione prospołecznie, działające na rzecz dobrosąsiedzkich stosunków, opartych na wzajemnej życzliwości. Istotnym założeniem Programu Kirklanda jest, by jego absolwenci tworzyli środowisko ludzi, którzy chcą wprowadzać zmiany w otaczającej ich rzeczywistości, motywując się wzajemnie do działania. Dlatego Fundacja aktywnie wspiera budowanie sieci kontaktów i współpracę absolwentką.

W 2016 r. w ramach Programu uruchomiona została odrębna ścieżka naukowa Kirkland Reaserch. Jest to oferta jednosemestralnych pobytów badawczych na polskich uczelniach dla badaczy o ugruntowanej pozycji naukowej, z tytułem co najmniej doktora. Stypendyści tej ścieżki nie muszą uczestniczyć w zajęciach akademicki, tylko prowadzą własne badania pod opieką tutora. Ich pobyt kończy się przygotowaniem artykułu naukowego.

PROGRAM KIRKLANDA • EDYCJA 2020/2021:

Termin realizacji

11.09.2020 r. – 30.06.2021 r.

Kraje pochodzenia stypendystów

Armenia, Azerbejdżan, Białoruś,
Gruzja, Kirgistan, Kazachstan,
Rosja, Ukraina i Uzbekistan.

Partnerzy

Stypendyści edycji 2020/2021 studiują na 9 uczelniach: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Akademia Teatralna w Warszawie.

Wyniki projektu

60 stypendystów edycji 2020/2021 (w tym piętnastu stypendystów dwóch edycji ścieżki naukowej Kirkland Research – KRES: zwykłej edycji w pierwszym semestrze i specjalnej edycji dla Białorusi w II semestrze) realizowało program edukacyjny na 9 uczelniach w 5 miastach, uczestnicząc dodatkowo w:

- ważnych wydarzeniach i konferencjach m.in.: „Welconomy Forum” w Toruniu.
- szkoleniach m.in.: z pisania projektów grantowych i przygotowania prac naukowych
- stażach zawodowych w takich instytucjach jak: Urząd Miasta Lublin, Ambasada Ukrainy w Polsce, Teatr Nowy w Warszawie, Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej, Oddział Okręgowy Narodowego Banku Polskiego w Lublinie, Fundacja Burza Mózgów w Krakowie, agencja celna Assa w Chełmie, Centrum doradztwa zawodowego młodzieży w Poznaniu, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie, Biblioteka Raczyńskich, Starostwo Powiatowe Wrocławskie, Park Naukowo-Technologiczny we Wrocławiu.

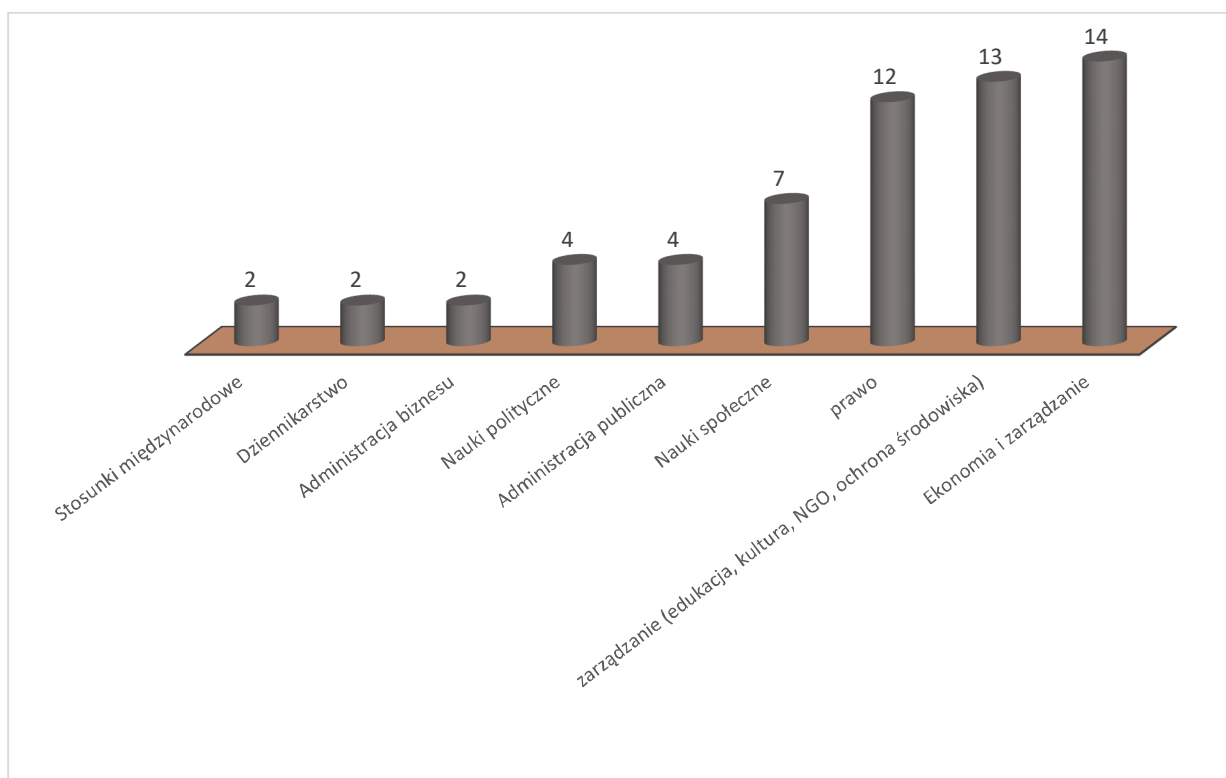
Korzystając z dofinansowania w ramach indywidualnych pakietów dydaktycznych dwójce stypendystów podjęto dodatkowo studia podyplomowe, m.in.: Podyplomowe Studium Muzeologiczne oraz Mediacja szkolna i sądowa.

Projekt w liczbach

Stypendyści Programu Kirklanda oraz Kirkland Research edycji 2020/2021

KRAJ	Kobiety	Mężczyźni	Liczba stypendystów
Armenia	1	0	1
Azerbejdżan	0	1	1
Białoruś	7	3	10
Gruzja	2	0	2
Kazachstan	1	0	1
Kirgistan	3	0	3
Rosja	5	1	6
Ukraina	24	11	35
Uzbekistan	1	0	1
RAZEM	44	16	60

Dziedziny studiów Stypendystów Kirklanda edycji 2020/2021

Miasta afiliacji Stypendystów Kirklanda edycji 2020/2021

Miasto afiliacji	Program Kirklanda	Kirkland Research
Warszawa	7	2
Kraków	9	3
Poznań	8	5
Wrocław	11	3
Lublin	10	2
Razem	45	15

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ

Koszt realizacji

Program Stypendialny im Lane'a Kirklanda jest finansowany ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**. Dotacja na realizację całej edycji 2020/2021: 3 108 547 zł, z czego w 2021 r. otrzymano: 1 158 547 zł.

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej NAWA przyznała dofinansowanie w postaci stypendiów dla 34 uczestników edycji 2020/2021 Programu (po 16 000 zł/os w ciągu roku akademickiego). Środki te są wypłacane stypendystom za pośrednictwem Fundacji Liderzy Przemian. W 2021 r. otrzymano 326 400 zł.

PROGRAM KIRKLANDA • EDYCJA 2021/2022:

Termin realizacji

12.09.2021 r. – 24.06.2022 r.

Kraje pochodzenia stypendystów

Armenia, Białoruś, Gruzja, Kirgistan, Kazachstan, Rosja, Tadżykistan, Ukraina i Uzbekistan.

Partnerzy

Stypendyści edycji 2021/2022 studiują na 10 uczelniach: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Politechnika Poznańska.

Wyniki projektu

44 stypendystów edycji 2021/2022 (w tym czworo stypendystów dwóch edycji ścieżki naukowej Kirkland Research – KRES) realizowało program edukacyjny na 10 uczelniach w 5 miastach, uczestnicząc dodatkowo w:

- ważnych wydarzeniach i konferencjach m.in.: „Open Eyes Economy” w Krakowie, „Polsko-Rosyjskie Forum Samorządu Lokalnego” w Zegrzu.
- szkoleniach m.in.: z prezentacji i pisania projektów grantowych, przygotowania prac naukowych, planowania i zarządzania czasem.
- stażach zawodowych w takich instytucjach jak: Urząd Miasta Lublin, Urząd Miasta Krakowa, Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Państwowego Muzeum na Majdanku, Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, Concordia Design Wrocław, Instytut Sobieskiego, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu, Centrum doradztwa zawodowego młodzieży w Poznaniu, Wyższe Szkoła Bankowa w Poznaniu, Fundacja „Borussia”, Fundacja „Nasz Wybór”, Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie.

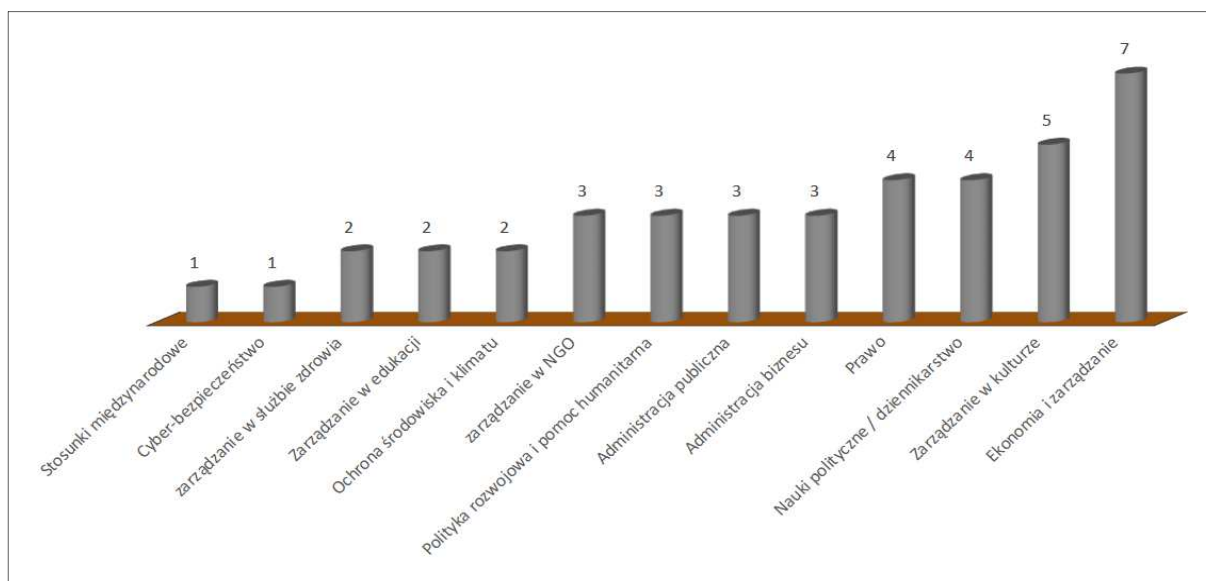
Korzystając z dofinansowania w ramach indywidualnych pakietów dydaktycznych czworo stypendystów podjęło dodatkowo studia podyplomowe, m.in.: Psychologia zarządzania, Architektura i Urbanistyka oraz Zarządzanie projektami IT/CRM.

Projekt w liczbach

Stypendyści Programu Kirklanda oraz Kirkland Research edycji 2021/2022

KRAJ	Kobiety	Mężczyźni	Liczba stypendystów
Armenia	1	0	1
Białoruś	5	1	6
Gruzja	1	0	1
Kazachstan	0	1	1
Kirgistan	2	0	2
Rosja	3	3	6
Tadżykistan	1	2	3
Ukraina	14	5	19
Uzbekistan	0	1	1
RAZEM	27	13	40

Dziedziny studiów Stypendystów Kirklanda edycji 2021/2022

Miasta afiliacji Stypendystów Kirklanda edycji 2021/2022

Miasto afiliacji	Program Kirklanda	Kirkland Research
Warszawa	7	1
Kraków	11	1
Poznań	8	-
Wrocław	8	1
Lublin	6	1
Razem	40	4

Koszt realizacji

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ

Program Stypendialny im Lane'a Kirklanda jest finansowany ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**. Dotacja na realizację całej edycji 2021/2022: 2 496 826 zł, z czego w 2021 r. otrzymano: 2 100 453 zł.

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej NAWA przyznała dofinansowanie w postaci stypendiów dla 30 uczestników edycji 2021/2022 Programu (po 16 000 zł/os w ciągu roku akademickiego). Środki te są wypłacane stypendystom za pośrednictwem Fundacji Liderzy Przemian. W 2021 r. otrzymano 288 000 zł.

PROGRAM KIRKLAND RESEARCH

Wiosną 2020 zakończyła się ewaluacja Programu Kirkland Research (KRES), w ramach której ewaluatorka przeprowadziła 28 indywidualnych wywiadów z absolwentami i opiekunami KRES. Wnioski z raportu częściowo zaczęto wdrażać już od września. W umowie stypendialnej pojawił się zapis wprowadzający obowiązek poinformowania tutora i FLP o miejscu i czasie opublikowania artykułu, który powstał w ramach stypendium KRES. W Przewodniku Stypendysty został rozbudowany rozdział dotyczący tego, czym jest stypendium KRES i od czego zależy jego efektywność. Stypendyści dostali informację, że do Polski należy przyjechać z gotowym pomysłem, tj. mieć już nie tylko pomysł na temat, ale wykonane czynności przygotowawcze. Na rekrutację do edycji 2021/22 we współpracy z polskimi naukowcami z dziedzin objętych Programem przygotowano nowy rozbudowany formularz rekrutacyjny, którego wypełnienie weryfikuje zarówno motywację, jak umiejętności pracy naukowej kandydata. Wprowadzono też obowiązkowe 2-etapowe szkolenie z metodologii pracy naukowej dla stypendystów KRES.

Do szóstej edycji realizowanej wg. podwyższonych kryteriów naboru zgłosiło się 31 kandydatów, z czego 5 zostało przyjętych do Programu. Ostatecznie stypendium realizowało 4 badaczy. 1 osoba zrezygnowała ze względów osobistych. Stypendyści pochodzili z Ukrainy (2 os.), Rosji i Gruzji. Realizowali badania w dziedzinie administracji i zarządzania, psychologii społecznej, ekonomii oraz ochrony środowiska i klimatu.

Ku naszej radości także stypendyści ścieżki naukowej, podczas swoich pobytów badawczych nie poświęcają się wyłącznie nauce. Są także aktywnymi reprezentantami swoich środowisk. Dr Oleksandr Shubalyi – stypendysta KRES 2021/22 doprowadził do zawarcia umowy o współpracy akademickiej pomiędzy jego macierzystym Łuckim Uniwersytetem Technicznym a Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, na którym był afiliowany. Ceremonia podpisania umowy z udziałem władz obu uczelni odbyła się 16 grudnia 2021 r.

Specjalna edycja Kirkland Research – Białoruś

Ze względu na bardzo trudną sytuację na Białorusi w porozumieniu z PAFW zdecydowaliśmy o uruchomieniu specjalnej edycji Programu Kirkland Research dla naukowców z Białorusi. Konkurs na dodatkową edycję ścieżki badawczej został ogłoszony 7 października 2020 r..

W odróżnieniu od zwykłego konkursu na stypendia badawcze KRES, w naborze mogli wziąć tylko obywatele Białorusi. Dopuszczono możliwość aplikowania dla osób, które nie mają jeszcze doktoratu, ale ukończyły 3-ci rok studiów doktoranckich.

By ułatwić dostęp do stypendium, dopuszczono także ograniczoną znajomość języka polskiego (A2), jeśli kandydat biegle posługuje się angielskim. Do udziału zgłosiło się 14 osób. Ostatecznie zakwalifikowało się 6 osób, z czego realizację projektu rozpoczęły 4 osoby. Edycja KRES dla Białorusi trwała od stycznia do czerwca 2021 r.

W roku akademickim 2021/22 zdecydowaliśmy o ponownym uruchomieniu edycji specjalnej Kirkland Research dla Białorusi. Konkurs na dodatkową edycję ścieżki badawczej został ogłoszony 15 października 2021 r. Poza warunkami obowiązującymi w poprzedniej edycji uwzględniając sytuację polityczną dopuszczono do udziału obywateli Białorusi mieszkających od obecnie poza granicami swojego kraju (warunkiem było opuszczenie Białorusi po wyborach prezydenckich na Białorusi w 2020 r.). Do udziału zgłosiło się 17 osób. Ostatecznie zakwalifikowało się 3 osoby, z czego 2 rozpoczęły stypendium. Realizacja pobytów edycji specjalnej Kirkland Research rozpoczęła się pod koniec stycznia 2022 r.

BUDOWANIE ŚRODOWISKA ABSOLWENCKIEGO PROGRAMU KIRKLANDA

Po ponad dwudziestu latach funkcjonowania Program Kirklanda może się pochwalić liczbą niemal 920 absolwentów. W swoich krajach są ministrami, deputowanymi, menadżerami wysokiego szczebla, cenionymi dziennikarzami, ekonomistami, prawnikami i działaczami samorządowymi i społecznymi, którzy z sukcesami pracują na rzecz regionu i kraju. Wielu z nich to wybitni specjaliści w swoich dziedzinach.

Program Kirklanda od początku stara się świadomie budować środowisko absolwenckie. Z jednej strony działania na rzecz absolwentów mają na celu **wspieranie ich dalszego rozwoju, utrzymywanie ich kontaktów z Polską i Programem** oraz **podtrzymywanie więzi** między samymi absolwentami, ale co ważne służą także wykorzystaniu ich **eksperckiego potencjału** na poziomie międzynarodowym.

DZIAŁANIA POST-STYPENDIALNE PROGRAMU KIRKLANDA

- Moderowana grupa Absolwentów Kirklanda na Facebooku
- **Biuletyn Kirklanda**
- Konferencje Absolwentów
- **Spotkania rocznicowe**
- Spotkania Trzech pokoleń – czyli „Trojki”
- **Stowarzyszenia Absolwentów**
- Baza danych ekspertów – portal LinkedIn
- **Wizyty studyjne „Kirklandyści u Kirklandystów”**
- Konkurs „Sukces po Kirklandzie” czyli wizyty Absolwentów na zjazdach stypendystów bieżącego rocznika
- **Dofinansowania przyjazdów na konferencje branżowe**
- Projekty „pomostowe” – dofinansowanie współpracy z polskimi partnerami

Ewaluacja absolwentów Programu Kirklanda

W styczniu 2021 zakończyła się **II ewaluacja losów absolwentów Programu** prowadzona przez Rafała Rudnickiego oraz Aleksandrę Pierścińską z Fundacji STOCZNIA. Pierwsza podobna ewaluacja była przeprowadzona w 2014 r., dzięki czemu obecne prace mogły opierać się na wypracowanej wtedy teorii programu i formularzu do badania ankietowego. W styczniu STOCZNIA przedstawiła raport z badania, na podstawie którego można sformułować następujące wnioski:

- **Udział w stypendium wzmacnia pozycję zawodową uczestników. 67%** Absolwentów zadeklarowało, że dzięki programowi awansowało, a zdaniem **79%** efektem udziału w programie był wzrost ich wartości na rynku pracy. Dzieje się tak dzięki zyskaniu nowej, unikalnej wiedzy nabytej podczas wykładów, współpracy z opiekunami naukowymi i praktyk odbytych podczas stypendium. Aż **90%** Absolwentów uważa, że dzięki stypendium wpadli na nowe pomysły/zainspirowali się działaniami, których przykłady zobaczyli, a **92%** deklaruje, że zdobyło wiedzę i doświadczenie, które wykorzystują w pracy zawodowej.
- **Udział w stypendium może być istotnym impulsem do znaczących i pozytywnych zmian** w trajektorii kariery zawodowej – znaczenie mają tu zarówno podpatrzone w Polsce inspiracje jak i zmiana nastawienia związana z większą samodzielnością (**84%**) i pewnością siebie (**92%**), będą efektem pobytu na stypendium.
- **Udział w stypendium może być furtką do umiędzynarodowienia kariery** – jest mocnym punktem w życiorysie przy ubieganiu się o kolejne stypendia, pracę w międzynarodowych organizacjach czy o stanowiska związane ze współpracą międzynarodową.
- **Udział w stypendium pozwala na nawiązanie znajomości zawodowych trwających również po stypendium**, zarówno z przedstawicielami polskich instytucji i organizacji (**72%**) jak i innymi stypendystami (**73%**). Procentują one ciekawymi międzynarodowymi projektami.
- **Program jest wydarzeniem formacyjnym dla osób, które mają szansę zostać elitą krajów regionu.** Wpływa na ich światopogląd - dzięki wizycie w Polsce **89%** stypendystów doceniło członkostwo państwa w Unii Europejskiej, **78%** demokrację jako formę rządów, a **76%** gospodarkę rynkową. Zmienia sposób postrzegania własnego kraju (**83%**), kwestionuje dotychczasowe standardy i wyznacza pozytywne punktu odniesienia dla wprowadzania zmian.
- **Stypendyści wprowadzają konkretne rozwiązania modernizujące instytucje, wprowadzające nowe sposoby działania i standardy.** Po powrocie ze stypendium działania tego typu przeprowadziło **90%** absolwentów stypendium. Stypendyści są zaangażowani we wprowadzanie zmian na różnych poziomach – organizacji w których pracują, branż, czy wreszcie całego państwa poprzez udział w tworzeniu aktów prawnych.

- **Program tworzy środowisko osób działających na rzecz zmiany** - zarówno na poziomie konkretnych krajów jak i międzynarodowym. Osoby będące Kirklandystami realizują wspólne projekty i pomagają sobie nawzajem.
- Program przyczynia się do **budowy pozytywnego obrazu Polski jako źródła inspiracji dla przemian w regionie**. Powstaje środowisko, osób, które zna i docenia polskie doświadczenia i rzeczywistość. Posiada również kompetencje językową, które ułatwiają kontakty z Polską (**88%** poprawiło znajomość języka). Stają się „ambasadorami” Polski w swoich środowiskach i łącznikami między lokalnymi, a polskimi organizacjami/instytucjami.
- Dla podjęcia istotnych decyzji zawodowych znaczenie ma też ekspozycja w trakcie stypendium na nowe doświadczenia, dziedziny i kontakty. Wzbudza ona chęć spróbowania się w nowych rolach. **Aż 90% Absolwentów uważa, że dzięki stypendium wpadli na nowe pomysły/zainspirowali się działaniami, których przykłady zobaczyli**, co w niektórych przypadkach prowadzi do podjęcia decyzji o zmianie dotychczasowej ścieżki zawodowej.
- **Zdaniem 79% respondentów efektem udziału w programie był wzrost ich wartości na rynku pracy**. Wywiady biograficzne pokazują, że wiąże się to przede wszystkim z prestiżem programu. Nasi rozmówcy podkreślali, że Program jest istotnym punktem w ich życiorysie zawodowym, na który można się powoływać oraz który potwierdza ich kompetencje i gotowość do pracy w międzynarodowym środowisku. Wraz z innymi doświadczeniami, otwierało to drzwi do ciekawych propozycji zawodowych.
- Prawie wszystkie osoby (**92%**), które zdobyły po stypendium nowy stopień naukowy widzą duży lub bardzo duży wpływ wyjazdu na rozwój naukowy i dalsze kształcenie. Wśród akademików (-czek) tzn. osób pracujących głównie na uczelni wyższej, podobnego zdania było **90%** respondentów (-tek).
- Badanie sondażowe pokazuje, że **zawiązane podczas stypendium, kontakty i relacje są trwałe. Prawie wszyscy respondenci (95%) kontaktowali się ze sobą po programie na stopie prywatnej**. Na to jak silne są to więzi wskazuje fakt, że **93% Absolwentów twierdzi, że dzięki udziałowi w programie zyskało przyjaciół na lata**. Wzajemne **kontakty Absolwentów przekładają się również na życie zawodowe. 73% stypendystów kontaktowało się ze sobą w związku ze swoją pracą**. Znacznie częściej kontakty zawodowe utrzymują osoby korzystające z oferty postypendialnej, stworzonej dla Absolwentów przez Fundację.

Badanie ewaluacyjne wszystkich Absolwentów zostało uzupełnione **badaniem sytuacji Absolwentów Programu mieszkających w Polsce**. Celem badania, prowadzonego również przez tych samych badaczy z Fundacji STOCZNIA było sprawdzenie, na ile praca i działania tych Absolwentów są zgodne z misją Programu, w jaki sposób można wciągać te osoby do działań post-stypendialnych, jak je wspierać i jak wykorzystać ich potencjał, jak również w jaki sposób komunikować o nich w kontekście sukcesów Programu. W ramach prac przygotowana została lista Absolwentów, o których wiemy, że mieszkają obecnie w Polsce.

Stan na marzec 2021 t. to ok. 190 osób. Badanie ewaluacyjne pokazało, że Absolwenci, którzy mieszkają w Polsce stanowią silną i aktywną grupę chętną do bliższej współpracy z Programem w różnych obszarach

W odpowiedzi na oczekiwania, które wyrazili badani 6-8 listopada 2021 odbyło się **Spotkanie warsztatowe absolwentów Kirklanda mieszkających w Polsce**. Celem spotkania było określenie, w jakie działania Programu Absolwenci mogliby się włączyć (szczególnie w zakresie organizacji obchodów setnych urodzin Lane Kirklanda) oraz oczywiście networking.

W ramach warsztatów absolwenci podzieleni na grupy pracowali nad określeniem obszarów, w ramach których chcieliby współpracować z Fundacją:

- Rekrutacja i promocja Programu
- Staże i szkolenia dla stypendystów
- Obchody 100-lecia urodzin Lane'a Kirklanda
- Inne obszary współpracy (m.in. możliwość wspólnych publikacji)

Pierwszym owocem spotkania było rozpoznanie grup Absolwenckich w ramach większych miast Polski – założenie grup na FB i pierwsze próby umówienia się na spotkania z innymi mieszkającymi w sąsiedztwie Absolwentami oraz ze stypendystami obecnego rocznika

Kolejnym z efektów ewaluacji i spotkania stał się konkurs na małe granty do wysokości 4000 zł dla Absolwentów z Polski. Celem konkursu było wsparcie:

- działań na rzecz krajów PK i promocji krajów PK w Polsce,
- działań na rzecz rozwoju współpracy między krajami PK,
- współpracy między z krajami PK a Polską,
- działań na rzecz mniejszości narodowych krajów PK w Polsce.

W konkursie przyznano 10 grantów. Ich realizacja przewidziana jest na 2022 r. 4 z nim po wybuchu wojny na Ukrainie została przeformułowana na pomoc humanitarną dla Ukrainy.

PROGRAM STUDY TOURS TO POLAND

W ramach Programu **Study Tours to Poland** realizowane są dwie ścieżki programowe:

- wizyty studyjne **dla studentów**
- wizyty studyjne **dla profesjonalistów**
 - w ramach wizyt dla profesjonalistów organizowane są także **staże**

STUDY TOURS TO POLAND • DZIAŁANIA DLA STUDENTÓW

Kraje i miejsca realizacji

Uczestnicy wizyt pochodzą z **Białorusi, Mołdawii, Rosji** (z wybranych obwodów: woroneskiego, kaliningradzkiego, leningradzkiego, moskiewskiego, nowogrodzkiego oraz miast: Moskwa i Sankt Petersburg) oraz z **Ukrainy**.

W 2021 r. związku z trwającą pandemią i brakiem możliwości przyjazdów do Polski Program STP kontynuował działania online pod hasłem „Wtorki z STP”. Jesienią 2021 r. mimo pandemii i problemów z przekraczaniem granicy udało się zrealizować stacjonarną wizytę dla w Polsce – specjalną edycję STP dla studentów.

Meritum projektu

Wizyty dla studentów realizowane są w miastach, które są centrami akademickimi. Studenci w grupach 13-osobowych, w skład których wchodzi zawsze uczestnicy z co najmniej 3 krajów, w trakcie wizyt poznają różne aspekty życia w Polsce – ustrój, administrację, samorządy, gospodarkę, media, system edukacji, organizacje społeczne.

Celem projektu jest budowanie relacji z rówieśnikami z krajów biorących udział w Programie oraz z Polski, otwieranie na doświadczenia innych krajów, pokazanie dobrych praktyk zaangażowania społecznego, funkcjonowania instytucji państwa i społeczeństwa w różnych

wymiarach, możliwości i form inicjatyw lokalnych. Program chce zainspirować uczestników do podjęcia/zwiększenia ich aktywności w ich środowiskach i działania na rzecz zmian.

Uczestnicy wizyt są rekrutowani na zasadzie oceny aplikacji składanych drogą elektroniczną. Najistotniejszym kryterium doboru uczestników jest ich potencjał społeczny (zaangażowanie w życie społeczności lokalnych, aktywność obywatelska) oraz intelektualny (wyniki w nauce).

Partnerzy

Głównym partnerem projektu jest **Fundacja Borussia z Olsztyna**, która na podstawie grantu przekazywanego przez FLP, zajmuje się bieżącą administracją wizyt studenckich.

Poszczególne wizyty realizowane są przez polskie organizacje pozarządowe wybierane w konkursie ofert. W roku 2021 r. w związku z zawieszeniem wizyt stacjonarnych kontynuowano współpracę z 10 organizacjami wybranymi na początku 2020 r.

1. **Fundacja Dobra Wola, Kraków**
2. **Fundacja Promocji Nauki i Kreatywności, Nowy Sącz**
3. **Fundacja Okno na Wschód, Białystok**
4. **Fundacja Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego FERSO, Łódź**
5. **Stowarzyszenie Level Up, Łódź**
6. **Fundacja Instytut na Rzecz Studiów Europejskich, Wrocław**
7. **Fundacja Polski Instytut Współpracy Obywatelskiej, Wrocław**
8. **Fundacja Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej, Gdynia**
9. **Konwent Współpracy Samorządowej Polska-Ukraina, Szczecin**
10. **Stowarzyszenie Edukacji Społeczno-Zawodowej "Esprit", Szczecin**

Wyniki projektu

W roku 2021, w związku z pandemią, realizacja wizyt studyjnych dla studentów w formie tradycyjnej była utrudniona. Kontynuowaliśmy działania online. W działaniach tych łącznie udział wzięło 57 osób: 25 z Ukrainy, 15 z Białorusi, 16 z Rosji oraz 1 z Mołdawii. Byli to ci spośród 117 uczestników wybranych w drodze konkursu na wizyty studyjne wiosną 2020, którzy zdecydowali się zostać w Programie mimo zawieszenia wizyt do Polski. Jesienią 2021 r. roku po analizie przebiegu sytuacji pandemii COVID-19, jej wpływu na Program STP i sprawdzeniu gotowości studentów do wizyty w Polsce podjęto decyzję o realizacji wizyty dla studentów. Wizytę zrealizowano 20-28 listopada 2021 r. dla 8 osób, w tym z Ukrainy – 6, Białorusi – 1, Mołdawii – 1.

STUDY TOURS TO POLAND W PANDEMII

W wyniku pandemii zwyczajowa działalność ścieżki studenckiej STP nadal była zawieszona. Kontynuowaliśmy działania on-line, mające na celu utrzymanie zaangażowania z jednej strony zrekrutowanej młodzieży, z drugiej organizacji – realizatorów wizyt.

Działania skierowane do uczestników wizyt studenckich:

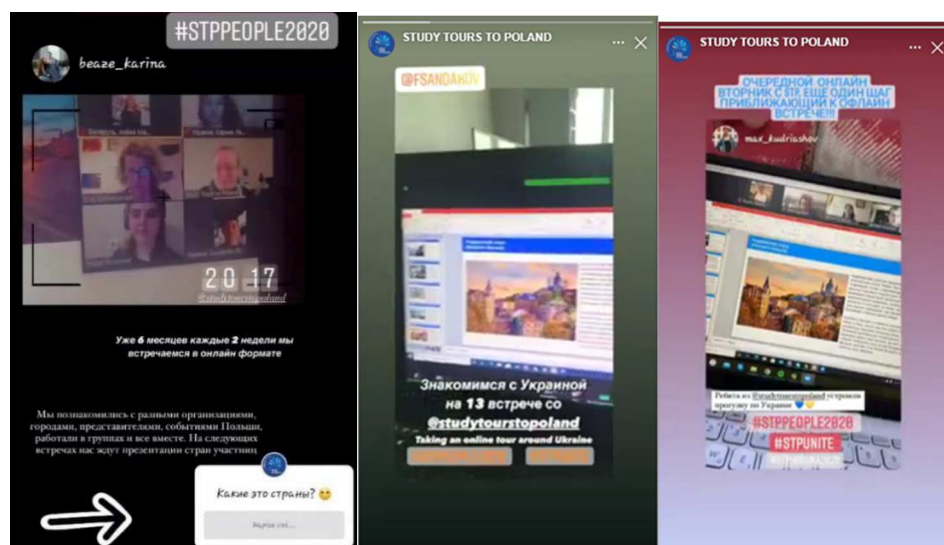
Grupą, z którymi pracowaliśmy w tym okresie w ramach Programu Study Tours to Poland dla studentów były osoby wybrane do udziału w wizytach w Polsce wiosną 2020 r.

W związku z trwającą pandemią i brakiem możliwości przyjazdów do Polski Program STP kontynuował działania online pod hasłem „Wtorki z STP”.

Wtorkowe spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu od października 2020 do lutego 2021, oraz raz w miesiącu przez marzec – maj 2021. W roku 2020 odbyło się 6, zaś w 2021 - 7 spotkań. Ich celem była integracja uczestników, przedstawienie zespołu i realizatorów wizyt, a także prezentacja Polski. W każdym ze spotkań udział brało około 50 osób.

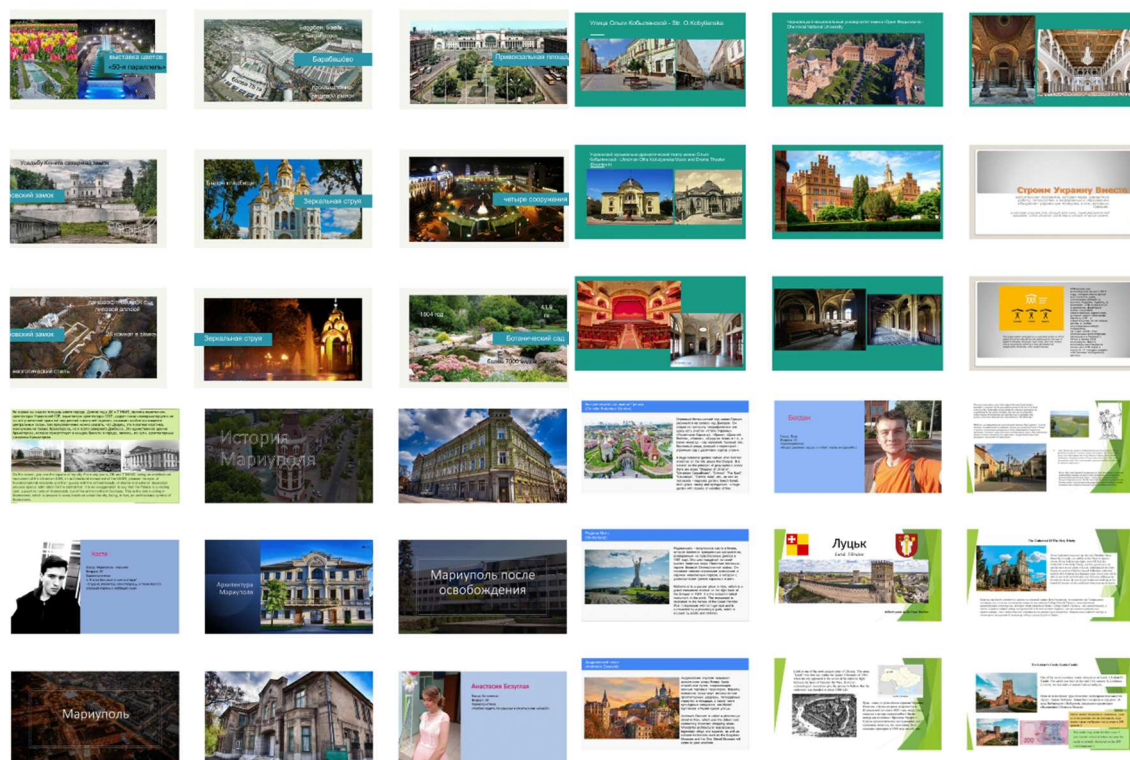
Po serii spotkań wokół filmów o polskich realizatorach wizyt STP odbyły się spotkania, podczas których studenci prezentowali informacje na temat ich krajów. Kolejne spotkania realizowali sami studenci, którzy zorganizowali się w grupy krajowe.

Relacje podsumowująca kolejne etapy Wtorkowych spotkań z STP, źródło: Instagram

W całym okresie zawieszenia działalności utrzymywaliśmy kontakt z organizacjami – realizatorami wizyt, włączając ich w działania on-line dla studentów. W spotkaniach brali

udział przedstawiciele organizatorów STP dla studentów: Fundacji Dobra Wola z Krakowa, Fundacji Okno na Wschód z Białegostoku, Fundacji Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej z Gdyni, Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich oraz Fundacji Polski Instytut Współpracy Obywatelskie z Wrocławia, Fundacji Promocji Nauki i Edukacji z Nowego Sącza, Konwentu Współpracy Samorządowej Polska-Ukraina i Stowarzyszenia Integracji Społeczno-Zawodowej "Esprit" ze Szczecina, Fundacji Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Stowarzyszenia Level Up z Łodzi.

Fragment prezentacji Ukrainy autorstwa ukraińskich uczestników STP dla studentów

Edycja specjalna STP dla studentów

Długo wyczekiwana wizyta dla studentów w Polsce odbyła się 20-28 listopada 2021 r. Miała ona specyficzny charakter – była to tzw. edycja specjalna realizowana w okresie pandemii COVID-19. Osoby biorące w niej udział zostały wybrane wiele miesięcy wcześniej – miały wziąć udział w STP wiosną 2020 r., co ze względu na pandemię COVID-19 było niemożliwe. Ta wizyta była pierwszą udaną próbą zaproszenia do Polski osób zakwalifikowanych do udziału w wizytach, które do tej pory nie mogły przyjechać. W związku z wymogiem szczepienia preparatami dopuszczonymi do użycia w UE w wizycie wzięli udział jedynie uczestnicy z Ukrainy oraz pojedyncze osoby w Białorusi i Mołdawii, które przebywali poza

swoimi krajami. Wśród uczestników było 8 osób, w tym z Ukrainy z miast: Bierdiańsk, Charków, Dnipro, Mariupol, Pokrowsk, Połtawa, z Białorusi - m. Wołożyn, z Mołdawii - m. Kiszyniów.

Grupa odwiedziła miasta Olsztyn, Gdańsk, Sopot i Warszawę, a także warmińską gminę Bukwałd. Podczas pobytu uczestnicy mieli możliwość poznać działalność szeregu instytucji, gdzie były dla nich zorganizowane spotkania z ciekawymi osobami, prezentację, dyskusje, warsztaty. Odbyły się także spotkania w organizacjach pozarządowych rodziny „wschodnich” programów PAFW – Fundacji Liderzy Przemian, Fundacji Borussia, Fundacji Edukacja dla Demokracji – z promocją realizowanych działań i projektów.

Projekt w liczbach

Do udziału w wizytach studyjnych dla studentów w 2020 r. zrekrutowano 117 osób. 117 osób. W pełnym cyklu spotkań online dla studentów „Wtorki z STP” w roku akademickim 2020/21 udział wzięło 57 osób. W działania dla studentów zaangażowanych było 10 organizacji. Odbyło się 7 spotkań on-line dla studentów i jedna wizyta stacjonarna w Polsce. Wzięło w niej udział 6 osób z Ukrainy, 1 z Białorusi i 1 z Mołdawii.

Koszty realizacji

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI POLISH-AMERICAN FREEDOM FOUNDATION

Dotacja przyznana na realizację całego Programu Study Tours to Poland w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.: 1 200 000 zł.

Bezpośrednio na realizację działań związanych z działaniami studenckimi wydatkowano 29 603,42zł. Dotacja dla Fundacji Borussia na realizację działań dla studentów w 2021 r. wyniosła 158 500 zł.

Łączny koszt działań ścieżki STP dla studentów w roku 2021 wyniósł 188 103,42 zł.

Projekt jest finansowany ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**.

STUDY TOURS TO POLAND ● DZIAŁANIA DLA PROFESJONALISTÓW

Kraje i miejsce realizacji

Oferta jest skierowana do profesjonalistów z państw Europy Wschodniej, Kaukazu Południowego i Azji Centralnej. Ze względu na pandemię działania w 2021 r. realizowane były w większości on-line.

Meritum projektu

W ramach ścieżki wizyt studyjnych dla profesjonalistów Programu STP organizujemy tygodniowe pobyty w Polsce dla grup specjalistów zainteresowanych poznaniem polskich doświadczeń w konkretnej dziedzinie lub instytucji. W wizytach biorą udział eksperci organizacji pozarządowych, przedstawiciele administracji rządowej, samorządów lokalnych, instytucji kultury oraz specjaliści z różnych grup zawodowych. Każda wizyta realizuje własny temat i program, który wynika z potrzeb i oczekiwań grupy. Wizyty studyjne dla profesjonalistów oddziałują na instytucje, w których pracują uczestnicy w różny sposób, od zmian na poziomie drobnych rozwiązań we wsi, po tworzenie systemowych rozwiązań na poziomie kraju. W związku z niemożliwością przeprowadzenia wizyt w czasie pandemii podjęto próbę przeniesienia aktywności online.

Działania edukacyjne online

Konferencja: w mieście Nowa Wodołaha. Obwód Charkowski

W marcu 2021 w gromadzie Nowa Wodołaha, w obwodzie charkowskim odbyła się konferencja pt. *Mała Polska na Charkowszczyźnie*.

Doświadczenia sukcesu gromady. Organizatorem konferencji było Centrum Wspierania Samorządu

oraz Polsko-Ukraińskie Stowarzyszenie Agrarne z Charkowa kierowane przez Dianę Barinową, uczestniczkę kilku wizyt studyjnych do Polski w ramach STP dla profesjonalistów. W konferencji wziął udział deputowany Rady Najwyższej Ukrainy Oleksij Krasow oraz 34 uczestników na miejscu. Konferencja była transmitowana także online.

Cykl spotkań Dialogi Sąsiedzkie

W 2021 r. odbyło się 16 spotkań online, organizowanych w ramach zapoczątkowanego podczas pandemii cyklu Dialogi Sąsiedzkie.

Konferencje zostały zrealizowane we współpracy z Podolską Agencją Rozwoju Regionalnego (PARR) z Winnicy. W ciągu 2021 r. wspólnie z PARR zorganizowano 10 webinarów, w których wzięło udział 10 ekspertów z Polski oraz 16 z Ukrainy. Na udział w webinarach zarejestrowano 3321 uczestników z 24 obwodów Ukrainy.

Od października 2021 r. do Dialogów Sąsiedzkich dołączył Instytut Rozwoju Gromad Połtawszczyzny – organizacja pozarządowa współpracująca z Połtawską Obwodową Administracją Państwową. We współpracy z tym partnerem zostało zrealizowane 6 webinarów, uczestnikami których byli przedstawiciele obwodów Cerkaskiego, Czernihowskiego, Kijowskiego, Kirowohradzkiego, Połtawskiego i Sumskiego.

Konferencje miały formę moderowanej debaty, swoje opinie prezentowali polscy i ukraińscy eksperci ds. samorządności. Tematy przeprowadzonych webinarów:

- Narzędzia lokalnego rozwoju gospodarczego. Sukcesy polskich i ukraińskich gmin
- Polski model współpracy organów władzy rządowej i samorządowej. Doświadczenia dla Ukrainy
- Parki Technologiczne jako element rozwoju gospodarczego regionów
- Europejskie doświadczenia tworzenia średnio- i długookresowych strategii rozwoju
- Klastery, spółdzielni, stowarzyszenia jako instrument rozwoju gospodarczego gminy. Perspektywy realizacji na Ukrainie.
- Rozwój rolnictwa i rozwój gospodarczy w gminach położonych wokół miast
- Rozwój turystyki w gminach. Lokalne produkty wypoczynku i turystyki
- Efektywny budżet na następny rok. Jak prawidłowo go zaplanować
- Analiza ekologiczna i społeczne ekspertyzy ekologiczne
- Strategiczne planowanie: nowe wyzwania dla gmin albo co robić, że plany strategiczne były realizowane
- System samorządu terytorialnego w Polsce oraz instrumenty wsparcia rozwoju gospodarczego w gminie
- Oświata w gminie
- Gmina aktywna społecznie
- Infrastruktura społeczna
- Bezpieczeństwo w gminie
- Gospodarka komunalna

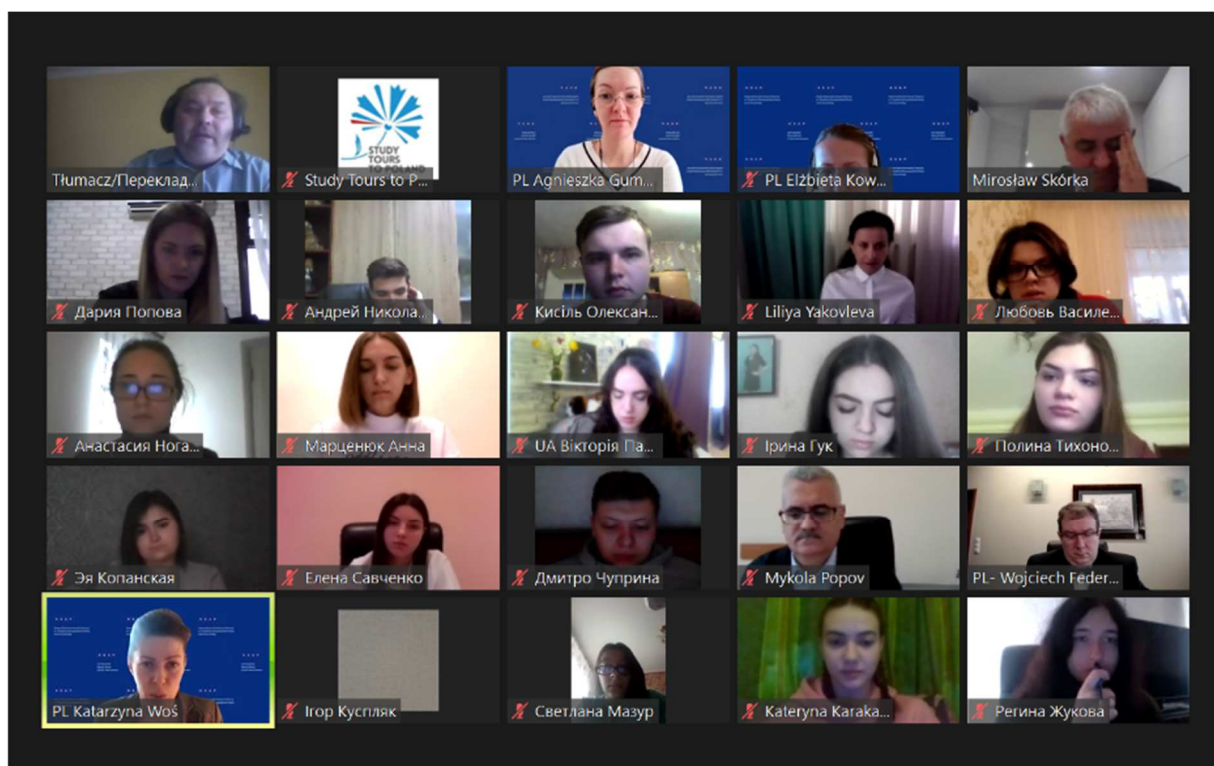
Spotkaniom towarzyszyła projekcja filmów „Samorządowa droga do sukcesu”, wyprodukowanych w 2020 r. zespół STP. W dyskusjach zaś brali udział przedstawiciele polskich samorządów lokalnych, przedstawionych w filmach.

WEBINARIA WE WSPÓŁPRACY Z KRAJOWĄ SZKOŁĄ ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

W roku 2021 wznowiliśmy współpracę z KSAP dla regionalnych instytutów zarządzania państwowego z Odessy i Charkowa. KSAP we współpracy z STP zrealizował webinaria pt. „Administracja publiczna w Polsce - zadania i obowiązki” :

- w kwietniu 2021 r. dla Odeskiego Instytutu Zarządzania
- w maju 2021 r. dla Charkowskiego Instytutu Zarządzania
- w czerwcu 2021 r. dla urzędników Obwodowej Administracji Państwowej z Równego

W seminariach udział wzięło łącznie 86 osób.

Polsko-ukraińskie webinarium: bezpieczeństwo, zagrożenia hybrydowe, prawa człowieka

Wydarzenie odbyło się we wrześniu 2021 i zostało zrealizowane we współpracy z Polską Platformą Bezpieczeństwa Wewnętrznego (PPWB) z Poznania jako jedno z działań Porozumienia o współpracy zawartego pomiędzy PPWB i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Ukrainy w 2019 roku. Dzięki zaangażowaniu Programu Study Tours to Poland

było możliwe włączenie do projektu polskich specjalistów w dziedzinie bezpieczeństwa, a także przygotowanie i przetłumaczenie na język ukraiński szereg prezentacji i materiałów, które będą wykorzystywane w pracy przez ukraińskich specjalistów. Głównym celem spotkania była wymiana doświadczeń pomiędzy ekspertami i przedstawicielami sektora publicznego, organizacji pozarządowych i nauki, a także zdefiniowanie możliwych pól współpracy w przyszłości oraz przedyskutowanie perspektyw realizacji wspólnych przedsięwzięć. Webinarium składało się z czterech bloków tematycznych dotyczących: zagrożeń hybrydowych, cyberbezpieczeństwa, radykalizacji i praw człowieka w działaniach służb mundurowych.

Webinarium nt. Mołdawii

We wrześniu 2021 zrealizowane zostało webinarium dot. Mołdawii oraz możliwości wsparcia przemian proeuropejskich w tym kraju. W webinarium udział wzięło 13 czołowych polskich ekspertów zajmujących się Mołdawią oraz reprezentantów instytucji zainteresowanych realizacją różnego rodzaju wsparcia. Na podstawie tego Zespół STP we współpracy z Biurem FSM w Kiszyniowie przygotowuje plany dla organizacji wizyt studyjnych dla Mołdawian w Polsce. Wyznaczone zostały kierunki działania, także dziedziny, w których polskie doświadczenia mogą być przydatne mołdawskim specjalistom.

GRANTY UDZIELONE POLSKIM NGO

Webinaria dla białoruskich nauczycieli

We wrześniu 2021 r. został udzielony grant Fundacji Szkoła z Klasą na przygotowanie i realizację 12 webinarów pt. Polskie doświadczenia we wdrażaniu rozwiązań e-learningowych dla nauczycieli białoruskich.

Zrealizowane zostały następujące webinaria:

- Ciekawe narzędzia online do uatrakcyjnienia pracy na lekcji
- Praktyki dydaktyczne: praca z błędem, informacja zwrotna, zadawanie pytań
- Dobrostan - jak nauczyciel może dbać o siebie?

Webinaria zostały nagrane w j. białoruskim i w j. polskim. Realizator nagrał serię webinarów oraz umieścił je na kanale YouTube, co pozwoli na wolny dostęp dla zainteresowanych oraz zagwarantuje bezpieczeństwo dla białoruskich nauczycieli zainteresowanych problematyką.

Wizyta studyjna dla historyków z Europy Wschodniej

Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu ze środków Programu STP we wrześniu 2021 r. zrealizowało wizytę studyjną: "Teaching History: See, Acknowledge and Respect". Wizyta była częścią programu historycznego "Confronting Memories" EU-Russia Civil Society Forum.

W większości wydarzeń uczestniczyło 20 osób z Europy Wschodniej – 13 bezpośrednio obecnych Polsce, 7 online. Uczestnicy wizyty studyjnej reprezentowali organizacje o różnych profilach od placówek edukacyjnych, przez ośrodki edukacji nieformalnej, po stowarzyszenia i lokalne ośrodki kultury. Gościliśmy reprezentantów z m.in. Insha Osvita (Kijów), Youth Memorial (Perm), Belarussian State Pedagogical University, European gymnasium (Moskwa). Uczestnikom obok właściwych celów wizyty (seminaria i warsztaty) zależało na spotkaniach z lokalnymi historykami, naukowcami, dydaktykami i działaczami kultury, aby wymienić się wiedzą i doświadczeniami. Efekty wizyty – przygotowane i skonsultowane w międzynarodowym gronie eksperckim scenariusze lekcji historii, wywiady z uczestnikami, filmy promujące projekt, zdjęcia, nawiązane kontakty z ludźmi i organizacjami/instytucjami, wzrost wiedzy, podniesienie kompetencji, zyskanie nowej perspektywy.

Wizyta studyjna Study tour to Poland dla absolwentów Warszawskiej Letniej Akademii Euroatlantyckiej WEASA 2020 i WEASA 2021

Na początku grudnia 2021 r. Kolegium Europejskie w Natolinie zorganizowało wizytę studyjną dla 8 absolwentów WEASA z lat 2020 i 2021 z zaplanowanym udziałem w Szczycie Cyfrowym ONZ IGF 2021 w Katowicach. Uczestnikami były przedstawiciele krajów Partnerstwa Wschodniego oraz Bałkanów Zachodnich. W ramach wizyty studyjnej poza Szczytem Cyfrowym uczestnicy mieli okazję wziąć udział w szeregu przedsięwzięć:

- Spotkanie z delegacją z NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa)
- Warsztaty WEASA / brainstorming działalności absolwentów WEASA
- Spotkanie z Klaster #CyberMadeInPoland
- Spotkanie z redakcją New Eastern Europe w Krakowie, dyskusja o dezinformacji i fact-checking oraz wyzwania dla dziennikarzy w Europie Wschodniej

Międzynarodowe Seminarium Translatorskie „Tłumacze bez granic”

W grudniu 2021 r. Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu przy wsparciu STP zorganizowało kolejną edycję Międzynarodowego Seminarium Translatorskiego „Tłumacze bez granic”. W ramach wizyty 14-os. grupa zawodowych tłumaczy, wykładowców akademickich, nauczycieli i dziennikarzy brała udział w warsztatach, spotkaniach i seminariach translatorskich, jednym z elementów których był wspólny namysł nad teorią i praktyką przekładu literackiego.

W ramach seminarium uczestnicy mieli szansę, aby powymieniać się doświadczeniami translatorskimi, porozmawiać o wyzwaniach, przed którymi stoją tłumacze wobec spadku czytelnictwa, rozwoju technologicznego, oraz o próbach przededefiniowania roli tego zawodu w zglobalizowanym świecie.

W trakcie pobytu na Dolnym Śląsku uczestnicy Międzynarodowego Seminarium Translatorskiego „Tłumacze bez granic” zwiedzali także Wrocław.

Nabór do tej edycji seminarium promocyjnie wspierały m.in. Instytut Książki, Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Instytut Filologii Polskiej UAM w Poznaniu, Ukraiński PEN Club, Ukrainian Book Institute, Wydawnictwo Starego Lwa, House of Europe.

Warsaw Security Forum 2021

W październiku 2021 r. w ramach Umowy współpracy z Fundacją im. Kazimierza Pułaskiego STP wsparło udział 12 polityków i ekspertów z krajów Partnerstwa Wschodniego i Rosji w Warsaw Security Forum 2021. W WSF 2021 udział wzięło ok. 500 polityków i ekspertów ds. bezpieczeństwa i polityki zagranicznej. Konferencja miała formę hybrydową. Do udziału zaproszono 1000 uczestników w formie stacjonarnej oraz ponad 3000 osób do udziału online.

STAŻE W POLSCE

Kraje realizacji

Do udziału w stażach zaproszeni się uczestnicy ze wszystkich krajów objętych działaniami Fundacji Liderzy Przemian, jednakże w pierwszej kolejności absolwenci wizyt studyjnych. W 2021 r. staż realizowali uczestnicy z Białorusi i Ukrainy.

Meritum

Program staży w ramach ścieżki dla profesjonalistów Study Tours to Poland realizowany jest od 2017 r. Umożliwia on głębsze zapoznanie się z rozwiązaniami systemowymi w polskich instytucjach i pełniejszy transfer tych rozwiązań do krajów, z których przyjeżdżają stażyści.

Pobyt stażowy w Polsce Stanisława Asiejewa

Na wniosek ukraińskich partnerów FLP w dniach 13.04 – 18.05.2021 w Polsce realizował pobyt stażowy Stanisław Asiejew, ukraiński dziennikarz, autor książek m.in. „Świetlisty szlak. Historia jednego obozu koncentracyjnego”. W latach 2017-2019 Asiejew był więziony w tajnym obozie w Doniecku przez tzw. władze separatystycznej DNR. Obecnie współpracuje z szeregiem instytucji zajmujących się prawami człowieka i ujawnianiem zbrodni wojennych w Donbasie.

W roku 2021 został laureatem literackiej nagrody im. Tarasa Szewczenki, najwyższej nagrody literackiej w Ukrainie.

Celem pobytu w Polsce było zapoznanie się z działaniem organizacji zajmujących się prawami człowieka, mediów i ich roli w dokumentowaniu zbrodni wojennych oraz działaniami społecznymi mającymi na celu informowanie opinii publicznej o zbrodniach wojennych.

Podczas pobytu Stanisław Asiejew spotkał się z wieloma politykami, działaczami społecznymi oraz przedstawicielami mediów zajmujących się problematyką Ukrainy. Między innymi były zorganizowane spotkania z zespołem Ośrodka Studiów Wschodnich, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Europejskiego Centrum Solidarności.

We współpracy z Ambasadą Ukrainy w RP została zorganizowane spotkanie dla zainteresowanych Donbasem przedstawicieli mediów, organizacji pozarządowych. Staż był także realizowany we Wrocławiu-Wojnowicach we współpracy z Kolegium Europy Wschodniej.

Staż dla Tamary Mackievic z Białorusi

We wrześniu i październiku 2021 r. odbył się 2-miesięczny staż Tamary Mackievic z Białorusi. Staż został zainicjowany przez Fundację Edukacja dla Demokracji w celu pomocy dla prześladowanej na Białorusi wieloletniej działaczki na rzecz zmian białoruskiego systemu edukacji, która realizowała wiele projektów razem z polskimi partnerami.

Celem stażu było zapoznanie się z działalnością polskich instytucji prowadzących działania edukacyjne, metodami podwyższania kwalifikacji nauczycieli, kierunkami reformowania oświaty oraz światowymi tendencjami zapewniania wysokiej jakości edukacji dla dzieci i młodzieży. Podczas stażu dla p. Tamary zostały zorganizowane wizyty studyjne w Białymstoku, Hajnówce, Krakowie, Zakopanem i Poznaniu oraz szereg spotkań w Warszawie.

Projekt w liczbach:

Ze względu na dominację działań on-line w Programie STP nie można precyzyjnie określić łącznej liczby osób, które brały udział w tych działaniach. W każdym z webinarium STP brało udział 20-200 osób. 35 osób do Polski w ramach wizyt studyjnych. W stażach uczestniczyli 1 stażystka z Białorusi i 1 stażysta z Ukrainy.

Koszty realizacji

Dotacja przyznana na realizację całego Programu Study Tours to Poland w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.: 1 200 000 zł.

Na realizację działań dla profesjonalistów wydatkowano 245 759,49 zł. W tym na realizację staży – 19 658,59 zł, a na realizację webinarium – 39 741,45 zł.

Projekt jest finansowany ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**.

WOLONTARIAT

w Fundacji Liderzy Przemian

Termin realizacji:

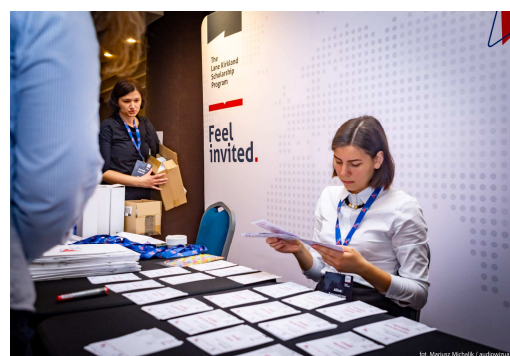
07.09.2021 – 06.09.2022 r.

Kraj pochodzenia wolontariuszki: Mołdawia

Partner: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji/
Narodowa Agencja Programu Erasmus+, Europejski
Korpus Solidarności

Zadania na rzecz Fundacji, wykonywane przez wolontariuszkę w 2021:

- Opracowywanie materiałów graficznych na potrzeby Programów STP i Kirklanda
 - grafiki powitalne do Programu Kirklanda
 - grafiki rekrutacyjne dla Programu Kres Białoruś
 - grafiki dla uczestników Spotkania Warsztatowego Absolwentów Programu Kirklanda
 - grafiki do kampanii promocyjnej do nowego naboru na Program Kirklanda
 - grafiki do wizyt studyjnych dla studentów
 - multimedialne podsumowanie spotkań online dla profesjonalistów z Ukrainy w 2021 roku
 - kartka Świąteczno-Noworoczna
 - oprawa graficzna i multimedialna statystyki podsumowującej 10 lat w Programie STP dla studentów z Mołdawii oraz spotkań online w ramach serii „Dialogi Sąsiedzkie” dla profesjonalistów z Ukrainy w 2021 roku
- Wsparcie logistyczne i organizacyjne podczas przygotowania i realizacji wizyt studyjnych i integracyjnych w ramach Programów STP i Kirklanda
- Fotografowanie wydarzeń oraz prowadzenie dokumentacji fotograficznej Programów STP i Kirklanda

Alina Șapoșnicov – wolontariuszka EKS w
FLP 2021-2022. Fotografia - Mariusz
Michalik

**EUROPEJSKI
KORPUS
SOLIDARNOŚCI**

Koszt realizacji

Dotacja na realizację projektu wolontariuszki z Mołdawii Aliny Șapoșnicov została przekazana w 2020 roku, ale ze względu na ograniczenia wywołane pandemią COVID-19 projekt rozpoczęliśmy w roku akademickim 2021/2022. Przekazana kwota wyniosła: 9034,40 euro, co stanowiło równowartość 39 265,31 zł.

Projekt jest finansowany przez **Fundację Rozwoju Systemu Edukacji/ Narodową Agencję Programu Erasmus+ w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności**

Białoruski Fundusz Stypendialny - BiaFuS

Termin realizacji:

01.08.2021 – 31.07.2022 r.

Kraj pochodzenia stypendysty: Białoruś

Partner: Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk

Program Stypendialny BiaFuS został stworzony jako oferta dla dwóch wyróżniających się kandydatów z Białorusi aplikujących do szkoły doktorskiej **The Graduate School for Social Research (GSSR)** w 2021 r.

Ostatecznie na stypendium przyjęty jeden doktorant, który przygotowuje pracę z socjologii nt. pamięci historycznej. Drugi stypendysta zostanie wybrany spośród kandydatów na kolejny rok akademicki.

Stypendia BiaFuS są wypłacane przez 12 miesięcy (w wysokości 3 780 zł miesięcznie po obowiązkowym opodatkowaniu) każdego roku akademickiego studiów doktoranckich (4 lata). Stypendyści BiaFuS biorą udział w wybranych wydarzeniach Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda.

Koszt projektu:

Łączny zakładany koszt projektu to 480 000 zł. W 2021 r. wydatkowano 50 000 zł. Stypendium jest wypłacane stypendystcie przez IFiS PAN.

Stypendia są finansowane przez **Polsko-Amerykańską Fundację Wolności**.

Siarhiej Salei, stypendysta BiaFus oraz Agata Wierzbowska-Miazga, Prezes Zarządu FLP

KONTAKT

Fundacja Liderzy Przemian

Al. Jerozolimskie 133/56

02-304 Warszawa

NIP: 9512407324

fundacja@leadersofchange.pl

www.leadersofchange.pl

facebook.com/FundacjaLiderzyPrzemian

Sprawozdanie z działalności fundacji

w roku 2021

1. Nazwa fundacji :	Fundacja Liderzy Przemian
Siedziba i adres :	02-304 Warszawa, Al. Jerozolimskie 133 lok. 56
Aktualny adres do korespondencji:	j.w.
Adres poczty elektronicznej¹:	fundacja@leadersofchange.pl
Data wpisu w Krajowym Rejestrze	2016-02-29
Sądowym :	
Numer KRS :	0000604456
REGON :	363847488
Dane dotyczące członków zarządu :	Agata Wierzbowska-Miazga – prezes zarządu
Imię i nazwisko, pełniona funkcja	Urszula Sobiecka – członek zarządu Mirosław Skórka – członek zarządu
Określenie celów statutowych fundacji :	1) dzielenie się polskimi doświadczeniami z procesu transformacji systemowej oraz integracji europejskiej z innymi krajami, 2) promowanie rozwoju demokracji, społeczeństwa obywatelskiego, gospodarki rynkowej oraz integracji ze strukturami Unii Europejskiej i euroatlantycznymi, a także związanych z tym reform, 3) działania na rzecz rozwoju współpracy pomiędzy krajowymi i zagranicznymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami edukacyjnymi oraz innymi instytucjami publicznymi i prywatnymi, grupami nieformalnymi i obywatelami, a także pomiędzy krajami, 4) promocja Polski w świecie, w szczególności polskiej kultury i języka polskiego oraz szkolnictwa i nauki, 5) działania na rzecz budowy przyjaznych relacji pomiędzy krajami, w tym wspieranie rozwoju dyplomacji społecznej, 6) działania na rzecz rozwoju edukacji, podwyższania kompetencji i jakości kształcenia.

¹ Pole do wypełnienia w przypadku dysponowania adresem poczty elektronicznej

**2. Zasady, formy i zakres działalności
statutowej z podaniem realizacji celów
statutowych :**

Fundacja realizuje swoje cele w obszarach: współpracy międzynarodowej, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji, działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami, promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w Polsce i za granicą, działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, pomocy ofiarom konfliktów zbrojnych i wojen, działalności na rzecz osób represjonowanych, pomocy Polonii i Polakom za granicą, pomocy i współpracy rozwojowej oraz edukacji globalnej.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez niedochodowe:

- 1) prowadzenie programów stypendialnych, stażowych, szkoleniowych, edukacyjnych;
- 2) udzielanie stypendiów, nagród oraz innego typu dofinansowania dla osób fizycznych z zagranicy, przyjeżdżających na studia, staż, szkolenie lub wizytę studyjną do Polski;
- 3) organizowanie wizyt studyjnych do Polski, w tym w szczególności dla studentów i profesjonalistów;
- 4) prowadzenie działań na rzecz absolwentów inicjatyw opisanych w pkt. 1-3; w tym organizowanie spotkań, działalność informacyjna i wydawnicza, udzielanie dofinansowań dla osób indywidualnych oraz dotacji dla organizacji i projektów absolwenckich;
- 5) prowadzenie współpracy z uczelniami, organizacjami pozarządowymi, placówkami dyplomatycznymi, grupami nieformalnymi, instytucjami publicznymi szczebla centralnego, regionalnego i lokalnego w Polsce i za granicą, które przyczyniają się do realizacji celów Fundacji;
- 6) przyznawanie dotacji i grantów podmiotom zewnętrznym na realizację celów Fundacji, w tym w szczególności na realizację zadań opisanych w pkt. 1-4;
- 7) promowanie oraz finansowe, merytoryczne i organizacyjne wspomaganie tworzenia i działania partnerstw i koalicji różnych organizacji i instytucji, służących realizacji celów zgodnych z celami Fundacji,
- 8) prowadzenie działań badawczych, analitycznych i ewaluacyjnych, służących realizacji celów statutowych Fundacji,
- 9) prowadzenie działań, projektów, programów, akcji oraz kampanii informacyjnych i edukacyjnych w Polsce i za granicą, służących realizacji celów statutowych Fundacji,
- 10) tworzenie i prowadzenie stron internetowych, portali oraz serwisów służących popularyzacji i realizacji celów statutowych Fundacji,
- 11) działalność wydawniczą, w tym publikowanie i dofinansowanie raportów i ekspertyz oraz wydawnictw i artykułów o charakterze naukowym.

Dla osiągnięcia swych celów Fundacja może współdziałać z innymi podmiotami polskimi i zagranicznymi, na podstawie stosownych umów i porozumień, a także podejmować starania o pomoc rzeczową i finansową od polskich i zagranicznych instytucji i organizacji.

**Opis głównych zdarzeń prawnych
o skutkach finansowych :**

W 2021 r. zawarto umowy na realizację następujących projektów:

- 26 stycznia 2021 r. z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, umowa nr C52/2021/PLN na Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda 2021/22, okres realizacji: od 1 lutego 2021 r. do 31 lipca 2022 r., wartość umowy 3 311 173,00 zł.

- 27 stycznia 2021 r. z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, umowa nr C53/2021/PLN na Program STP – Wizyty Studyjne w Polsce 2021-2023, okres realizacji: od 1 marca 2021 r. do 28 lutego 2023 r., wartość umowy 3 474 000,00 zł.

3. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej wg wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS:

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

4. Odpisy uchwał zarządu fundacji:

nr 1/2021 z 14 maja 2021 r. dotycząca wniosku o zmianę Statutu

nr 2/2021 z 18 maja 2021 r. dotycząca sporządzenia tekstu jednolitego Statutu

nr 3/2021 z 21 lipca 2021 r. w sprawie zakresu dostępu do rachunków bankowych i dysponowania kartami płatniczymi

nr 4/2021 z 25 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przekazywania środków finansowych cudzoziemcom i podmiotom zagranicznym w ramach Programów: Stypendialnego im. L. Kirklanda i Study Tours to Poland

5.

**Informacja o wysokości przychodów
(z wyodrębnieniem ich źródła- spadek, zapis, darowizna, środki z budżetu państwa i budżetu gminy):**

Przychody razem:	4 574 283,21 zł
w tym:	
- Dotacja na Prog. Styp. im. L. Kirklanda 2020/21	1 597 008,69 zł
- Dotacja na Prog. Styp. im. L. Kirklanda 2021/21	1 546 618,37 zł
- Dotacja na Prog. STP – Wiz. Studyjne w Polsce 2019-2020	142 068,95 zł
- Dotacja na Prog. STP – Wiz. Studyjne w Polsce 2021-2023	753 898,69 zł
- Dotacja EVS – Wolontariat Europejski	13 116,90 zł
- Stypendia NAWA	518 400,00 zł
- otrzymane darowizny	889,70 zł
- pozostałe przychody	2 281,91 zł

a) informacja o odpłatnych świadczeniach realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych (z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń):

Fundacja nie prowadzi działalności odpłatnej.

b) przy prowadzeniu działalności gospodarczej wynik finansowy oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł:

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

6.		Koszty razem:	4 573 585,51 zł
		w tym:	
		a) na realizację celów statutowych:	
		- Program Stypend. im. L. Kirklanda 2020/2021	1 597 008,69 zł
		- Program Stypend. im. L. Kirklanda 2021/2022	1 546 618,37 zł
		- Program STP – Wiz. Studyjne w Polsce 2019-2020	142 347,57 zł
		- Program STP – Wiz. Studyjne w Polsce 2021-2023	753 898,69 zł
		- Dotacja EKS – Wolontariat Europejski	13 116,90 zł
		- Stypendia NAWA	518 400,00 zł
		b) na administrację:	2 191,29 zł
		d) pozostałe koszty	4,00 zł
	Informacja o poniesionych kosztach na:		
	a) realizację celów statutowych,		
	b) administrację (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.),		
	c) działalność gospodarczą,		
	d) pozostałe koszty.		
		Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej, nie wystąpiły koszty w punkcie c.	

7.	Liczba osób zatrudnionych w fundacji (wg zajmowanych stanowisk z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej):	Pracownicy umysłowi – 9 osób.
		Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.
	a) łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez fundację (z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne – z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej):	Wypłacone wynagrodzenia brutto: 813 562,01 zł nagrody: 0,00 premie: 6 807,00 zł inne: 0,00 Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.
	b) wysokość rocznego lub przeciętnego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą (z podziałem jw.):	Wynagrodzenie członków Zarządu Fundacji za 2021 r. wyniosło łącznie 381 509,00 zł brutto. Premii członkom Zarządu nie wypłacono. Wynagrodzenie członków Rady Fundacji za 2021 r. wyniosło łącznie 5 979,00 zł brutto.
	c) wydatki na wynagrodzenia z umów zlecenia:	145 154,76 zł

d) udzielone przez fundację pożyczki pieniężne (z podziałem wg ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców, warunków przyznania pożyczek z podaniem podstawy statutowej ich przyznania):

Fundacja nie udzieliła pożyczek.

Razem: 2 858 918,38 zł

W tym bank Pekao S.A. 1 341 209,88 zł

10124010371111001067863900 - 1 341 209,88 zł

e) kwoty ulokowane w banku wraz z nazwą banku:

W tym bank Credit Agricole Bank Polska S.A. 1 517 708,50 zł

21194010763223703400000000 - 103 637,33 zł

20194010763223703400020000 - 1 339 179,56 zł

19194010763223703400040000 - 48 000,00 zł

68194010763223703400030000 - 26 891,61 zł

f) wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego (nazwy spółek):

nie dotyczy

g) nabyte nieruchomości (ich przeznaczenie, wysokość kwot wydatkowanych na to nabycie):

nie dotyczy

h) nabyte pozostałe środki trwale:

nie dotyczy

i) wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujęte we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych:

wartość aktywów: 5 546 085,02 zł

wartość zobowiązań: 5 433 360,44 zł

8. Fundacja nie prowadziła w 2021 r. działalności zleconej przez podmioty państwowe i samorządowe.

Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz wyniki finansowe z tej działalności:

9. Rozliczenia z tytułu zobowiązań podatkowych, informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych:

Zobowiązania z tytułu zobowiązań podatkowych na dzień 31.12.2021 r. nie wystąpiły.
Fundacja składała w terminie deklaracje JPK-VAT.
Ponadto jest zobowiązana do złożenia deklaracji CIT-8 i PIT-4R.
Wystąpiły należności w kwocie 38 491,43 zł z tytułu zwrotu podatku VAT od bezzwrotnej pomocy zagranicznej.

INNE :

10. Informacja, czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona kontrola w fundacji, jeśli była - wyniki kontroli:

W okresie sprawozdawczym fundacja była kontrolowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z wynikiem pozytywnym.

11.

Podpisy co najmniej 2 członków zarządu (jeśli statut nie stanowi inaczej)

.....
data i podpis

.....
data i podpis